TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2015/599

2015 m. balandžio 15 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Artimųjų Rytų taikos procese

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 31 straipsnio 2 dalį ir 33 straipsnį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Izraelio ir Palestinos konflikto išsprendimas yra strateginis Sąjungos prioritetas, ir Sąjunga privalo aktyviai veikti, kol šis konfliktas bus išspręstas remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu;

(2) Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Artimųjų Rytų taikos procese turėtų būti paskirtas 12 mėnesių laikotarpiui;

(3) ES specialusis įgaliotinis vykdys savo įgaliojimus tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų sutrukdyti siekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytų Sąjungos išorės veiksmų tikslų,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu Artimųjų Rytų taikos procese laikotarpiui iki 2016 m. balandžio 30 d. skiriamas Fernando GENTILINI. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

1. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiami Sąjungos politikos tikslais Artimųjų Rytų taikos procese.

2. Bendras tikslas – visapusiška taika, kuri turėtų būti pasiekta remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu su Izraeliu ir demokratine, greta egzistuojančia, gyvybinga, taikia ir suverenia Palestinos valstybe, sugyvenančiais vienas su kitu, turinčiais saugias ir pripažintas sienas, palaikančiais normalius santykius su kaimyninėmis šalimis pagal atitinkamas Jungtinių Tautų (toliau – JT) Saugumo Tarybos rezoliucijas, Madrido principus, įskaitant principą „teritorija už taiką“, veiksmų planu, šalių jau pasiektais susitarimais ir Arabų taikos iniciatyva. Atsižvelgiant į įvairias kryptis Izraelio ir arabų santykiuose, regioninis aspektas yra esminis visapusiškos taikos elementas.

3. Politikos prioritetai siekiant šio tikslo yra dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo išsaugojimas ir taikos proceso atnaujinimas bei rėmimas. Siekiant sėkmingo rezultato labai svarbu apibrėžti aiškius derybų pagrindo parametrus; Sąjunga savo poziciją dėl tokių parametrų išdėstė 2009 m. gruodžio mėn., 2010 m. gruodžio mėn. ir 2014 m. liepos mėn. Tarybos išvadose ir ją toliau aktyviai propaguos.

4. Sąjunga yra įsipareigojusi dirbti su šalimis ir su tarptautinės bendruomenės partneriais, be kita ko, dalyvaudama Artimųjų Rytų ketverto (toliau – Ketvertas) veikloje ir aktyviai įgyvendindama atitinkamas tarptautines iniciatyvas siekiant suteikti deryboms naują dinamiką.

3 straipsnis

Įgaliojimai

1. Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

a) teikti aktyvią ir veiksmingą Sąjungos paramą veiksmams ir iniciatyvoms, kuriais siekiama galutinai išspręsti Izraelio ir Palestinos konfliktą remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu ir laikantis Sąjungos parametrų;

b) sudaryti sąlygas glaudiems ryšiams ir juos palaikyti su visomis taikos proceso šalimis, atitinkamais politiniais veikėjais, kitomis regiono valstybėmis, Ketverto nariais ir kitomis susijusiomis valstybėmis, taip pat su JT ir kitomis susijusiomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai Arabų Valstybių Lyga, siekiant dirbti su jais stiprinant taikos procesą;

c) atitinkamai dirbti siekiant propaguoti galimą naują derybų sistemą ir prisidėti prie jos nustatymo konsultuojantis su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais ir Sąjungos valstybėmis narėmis;

d) aktyviai remti šalių taikos derybas ir prie jų prisidėti, be kita ko, pateikiant pasiūlymų Sąjungos vardu tose derybose;

e) užtikrinti nuolatinį Sąjungos dalyvavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose;

f) prisidėti prie krizių valdymo bei prevencijos, be kita ko, Gazos atžvilgiu;

g) kai prašoma, prisidėti įgyvendinant šalių pasiektus tarptautinius susitarimus ir su jomis imtis diplomatinių priemonių tų susitarimų sąlygų nesilaikymo atveju;

h) prisidėti prie politinių pastangų siekiant esminių pokyčių, kad būtų rastas tvarus sprendimas dėl Gazos Ruožo, kuris yra neatskiriama būsimos Palestinos valstybės dalis ir kurio klausimas turėtų būtų nagrinėjamas derybose;

i) atkreipti ypatingą dėmesį į veiksnius, turinčius įtakos taikos proceso regioniniam aspektui, į veiksmus su arabų partneriais ir į Arabų taikos iniciatyvos įgyvendinimą;

j) konstruktyviai bendradarbiauti su susitarimus, sudarytus vedant taikos procesą, pasirašiusiomis šalimis, siekiant skatinti laikytis pagrindinių demokratijos normų, įskaitant pagarbą tarptautinei humanitarinei teisei, žmogaus teisėms ir teisinei valstybei;

k) teikti pasiūlymus dėl Sąjungos intervencinių veiksmų taikos procese ir dėl geriausio Sąjungos iniciatyvų bei su vykstančiu taikos procesu susijusių Sąjungos pastangų, pavyzdžiui, Sąjungos indėlio į Palestinos reformas, įgyvendinimo būdo, įskaitant atitinkamų Sąjungos vystymo projektų politinius aspektus;

l) įpareigoti šalis susilaikyti nuo vienašalių veiksmų, kurie kelia grėsmę dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinamumui;

m) kaip Ketverto pasiuntiniui – teikti informaciją apie derybų pažangą bei eigą ir prisidėti rengiant Ketverto pasiuntinių susitikimus remiantis Sąjungos pozicijomis ir koordinuojant veiksmus su kitais Ketverto nariais;

n) prisidėti įgyvendinant Sąjungos žmogaus teisių politiką bendradarbiaujant su ES specialiuoju įgaliotiniu žmogaus teisių klausimais, įskaitant Sąjungos žmogaus teisių gaires – visų pirma Sąjungos gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų bei dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovos su visų formų moterų ir mergaičių diskriminacija – ir Sąjungos politiką, susijusią su JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo, be kita ko, stebint pokyčius šioje srityje, pranešant apie juos ir rengiant rekomendacijas šioje srityje;

o) padėti viešąją nuomonę formuojantiems įtakingiems asmenims regione geriau suprasti Sąjungos vaidmenį.

2. ES specialusis įgaliotinis remia vyriausiojo įgaliotinio darbą, kartu stebi visą su Artimųjų Rytų taikos procesu susijusią Sąjungos veiklą šiame regione.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.

2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja pirmiausia pasitelkęs šį komitetą. PSK teikia ES specialiajam įgaliotiniui strategines gaires ir politinius nurodymus pagal jo įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.

4. ES specialusis įgaliotinis savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Sąjungos atstovybe Jeruzalėje, Sąjungos delegacija Tel Avive, taip pat su kitomis atitinkamomis Sąjungos delegacijomis regione.

5. ES specialiojo įgaliotinio pagrindinė įsikūrimo vieta yra regione, kartu užtikrinant reguliarų buvimą EIVT būstinėje.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu laikotarpiui iki 2016 m. balandžio 30 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 980 000 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę, neviršydamas savo įgaliojimų ir turimų atitinkamų finansinių išteklių. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama įgaliojimuose. ES specialusis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai ir Komisijai apie savo darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti komandiruoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems komandiruotiems darbuotojams moka atitinkamai ta valstybė narė, Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas arba EIVT komandiruoti ekspertai taip pat gali būti priskirti ES specialiajam įgaliotiniui. Pagal sutartį pasamdyti kitų šalių darbuotojai turi turėti valstybės narės pilietybę.

3. Visi komandiruoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs siunčiančiajai valstybei narei, siunčiančiajai Sąjungos institucijai ar EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir jo personalo privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo narių užduočių įvykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT šiuo tikslu teikia visą reikalingą paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir jo darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([1]).

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, EIVT, Komisija ir Tarybos Generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.

([1]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

2. Prireikus Sąjungos delegacijos regione ir (arba) valstybės narės teikia logistinę paramą regione.

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, neviršydamas savo įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje geografinėje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas misijai skirtą saugumo planą, grindžiamą EIVT pateiktomis gairėmis, kuriame numatomos misijai skirtos fizinės, organizacinės ir procedūrinės saugumo priemonės, reglamentuojančios saugaus personalo atvykimo į misijos teritoriją ir judėjimo toje teritorijoje valdymą bei saugumo incidentų valdymą, ir numatomas nenumatytų atvejų planas ir misijos evakuacijos planas;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu dėl misijos teritorijoje esančių sąlygų;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į misijos teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, kurie turi būti dislokuoti už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pagal sutartį įdarbintus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT nustatytą rizikos lygį misijos teritorijoje;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai bei Komisijai raštu būtų teikiamos jų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų ataskaitos, sudarančios pažangos ataskaitos ir įgaliojimų vykdymo ataskaitos dalį.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir EIVT reguliariai teikia ataskaitas žodžiu ir raštu. Be to, kad laikosi Sąjungos specialiųjų įgaliotinių skyrimo, įgaliojimų ir finansavimo gairėse nustatytų reikalavimų dėl ataskaitų teikimo ir tikslų nustatymo, ES specialusis įgaliotinis teiks reguliarias ataskaitas PSK. ES specialusis įgaliotinis prireikus taip pat teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. Vadovaujantis Sutarties 36 straipsniu ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, suderinamumo ir efektyvumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų naudojami suderintai siekiant Sąjungos politikos tikslų. ES specialiojo įgaliotinio veiksmai derinami su Komisijos veiksmais. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.

2. Vietos lygiu glaudus ryšys palaikomas su Sąjungos delegacijų vadovais, BUSP misijų vadovais ir valstybių narių atstovybių vadovais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis, savo veiksmus glaudžiai koordinuodamas su Sąjungos delegacijos Tel Avive vadovu ir Sąjungos atstovybe Jeruzalėje, vietoje teikia politines rekomendacijas Europos Sąjungos policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS) ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misijos Rafos perėjimo punktui (ES BAM Rafah) vadovams. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais bei regioniniais veikėjais vietoje.

13 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo mėn. pabaigoje pateikia vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybai ir Komisijai pažangos ataskaitą, o ne vėliau kaip 2016 m. sausio mėn. pabaigoje – išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

14 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2015 m. balandžio 15 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
E. RINKĒVIČS